

Rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 09.10.1962, sp. zn. 9 C 265/62, ECLI:CZ:OSP1:1962:9.C.265.1962.1

Číslo: 26/1963

Právní věta:

Při poskytování náhrady škody při pracovním úrazu podle zák. č. 150/1961 Sb. podnikem je nutno vzít zřetel na náhradu poskytovanou Státní pojišťovnou podle zák. č. 189/1950 Sb., pokud nejde o případ, kdy poškozený, který byl pojištěn proti úrazu, sám pojistné prémie platil.

Soud: Obvodní soud pro Prahu 1

Datum rozhodnutí: 09.10.1962

Spisová značka: 9 C 265/62

Číslo rozhodnutí: 26

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody v pracovním právu, Pracovní úraz, Smlouvy

Předpisy: 189/1950 Sb. § 41 150/1961 Sb. § 12

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce byl uvolněn svým zaměstnavatelem na žádost Městského výboru Svazu pro spolupráci s armádou pro absolvování kursu instruktorů motorového létání v ústřední letecké škole na dobu od 24. 4. do 20. 5. 1961. Žalobce byl cvičen v kategorii leteckých záloh a šlo tedy o přípravu obrany státu.

Dne 16. 5. 1961 utrpěl žalobce při výcvikovém letu v důsledku havarie těžký úraz, pro který se nakonec stal zcela invalidní. Požadoval proto na žalovaném Svazu pro spolupráci s armádou zaplacení rozdílu mezi nemocenským a původním výdělkem, dále zaplacení bolestného a náhrady za ztížení společenského uplatnění; požadoval také náhradu věcných škod a konečně rozdíl mezi původním výdělkem a invalidním důchodem.

Žalovaný nepopřel svoji odpovědnost za náhradu škody a nepopřel též, že jde o pracovní úraz ve smyslu zák. č. 150/1991 Sb.; uvedl pouze, že žalobci bude vyplacena z titulu úrazového pojištění Svazu pro spolupráci s armádou určitá částka, dosud neznámá, o kterou se podle § 41 odst. 4 zák. č. 189/1950 Sb. sníží žalobcovy požadavky. Navrhl proto, aby řízení bylo přerušeno až do doby, než bude známa výše odškodnění, které poskytne Státní pojišťovna.

Obvodní soud pro Prahu 1 rozhodl částečným rozsudkem, že návrh, aby řízení bylo přerušeno do té doby, než žalobce bude odškodněn Státní pojišťovnou, se zamítá, zjistil, že žalobce má od 28. dubna 1962 nárok na invalidní důchod v nejvyšší míře podle předpisů o sociálním zabezpečení (§ 8 odst. 1 zák. č. 150/1961 Sb.) a konečně žalobu, pokud se domáhala proti žalovanému počínaje dnem 28. 4. 1962 placení měsíčního důchodu v částce 348 Kčs, zamítl.

Tento rozsudek, proti němuž opravný prostředek podán nebyl, se stal pravomocným.

Odůvodnění:

Podle § 12 zák. č. 150/1961 Sb. v souvislosti s § 24 odst. 3 vyhl. č. 7/1962 Sb. se za pracovní úrazy pokládají také úrazy, které utrpí účastníci přípravy k obraně Československé socialistické republiky (srov. i Směrnice MNO k provádění zák. č. 150/1961 Sb. č. j. Sm. – všeob. – 25). Za škodu jim odpovídá socialistická organizace, pro kterou byli v době pracovního úrazu činní.

Podle vyjádření MNO se za účast na přípravě k obraně ČSSR ve smyslu zmíněných předpisů považuje účast na takové akci, která je předem organizována a jako taková příprava je též označena. Protože žalovaný Svaz pro spolupráci s armádou uznává, že žalobce byl cvičen v kategorii leteckých záloh a že šlo tedy o přípravu obrany, a protože organizace celé akce vyplývá jasně z dopisů Městského výboru Svazu pro spolupráci s armádou, adresovaného zaměstnavateli žalobce, jde nepochybně o pracovní úraz podle zák. č. 150/1961 Sb., za který žalovaný odpovídá.

Žalovaný ovšem vznesl námitku, že tu je smlouva mezi Svazem pro spolupráci s armádou a Státní pojišťovnou, o úrazovém pojištění, vztahující se na úrazy, které by v jakékoliv činnosti v rámci branné výchovy Svazu pro spolupráci s armádou utrpěli jeho členové a jiní účastníci.

Jak soud zjistil, byla taková smlouva skutečně uzavřena; pojištění platí Svaz pro spolupráci s armádou, takže pojištěným je účastník a pojistníkem je Svaz pro spolupráci s armádou.

Je proto zásadně správná námitka žalovaného, že podle § 41 odst. 4 zák. č. 189/1950 Sb., o pojistné smlouvě, může pojistník žádat, má-li pojištěný v pojištění úrazovém vůči pojistníku nárok na náhradu škody způsobené pojistnou příhodou, aby se plnění pojišťovny z pojistné smlouvy započítalo pojištěnému na tento nárok. Jde tu o zásadní rozdíl mezi případem, kdy byl poškozený pojištěn pro případ úrazu a sám také premie platil, a kdy mu poskytuje náhradu pojišťovna podle pojistné smlouvy a jeho nárok podle zák. č. 150/1961 Sb., tím není dotčen.

Žalobce vznesl řadu nároků, které více méně budou důvodné, a které také bude muset proplácet podnik. O těchto nárocích skutečně nebude moci být rozhodnuto, dokud nebude známo, kolik zaplatí Státní pojišťovna žalobci z titulu úrazového pojištění.

Leč případný odpočet částek, které snad budou žalobci vyplaceny z titulu pojištění u Státní pojišťovny, může se týkat pouze těch povinností, které nakonec proplatí Svaz pro spolupráci s armádou. Nemůže se však týkat nároku na rozdíl mezi původním výdělkem a invalidním důchodem, který se dnes nepřisuzuje proti podniku, neboť podle § 8 odst. 1 zák. č. 150/1961 Sb. v tomto případě náleží poškozenému jen nárok na tzv. maximální invalidní důchod. Protože tento maximální invalidní důchod proplácí Státní úřad sociálního zabezpečení (třebaže jde o náhradu škody), není možné od toho odečítat částky, které za žalovaný podnik zaplatí pojišťovna žalobci.

Tím se přichází k řešení další otázky, totiž k otázce náhrady rozdílu mezi původním výdělkem a invalidním důchodem. Žalobce požaduje měsíčně částku 348 Kčs proti žalovanému podniku. Již shora bylo řečeno, že při konstrukci zákona č. 150/1961 Sb., nepřichází v úvahu důchod proti podniku, ale pouze maximální invalidní důchod, který vyplácí Státní úřad sociálního zabezpečení, třebaže podnik musí Státnímu úřadu sociálního zabezpečení příslušný rozdíl refundovat (§ 18 zák. č. 150/1961 Sb.).

Protože bylo z rozhodnutí komise sociálního zabezpečení ONV Praha-východ zjištěno, že žalobce se stal zcela invalidním a že tato invalidita byla způsobena pracovním úrazem a protože žalovaný podnik za pracovní úraz odpovídá, bylo rozhodnuto tak, že žalobci náleží invalidní důchod v nejvyšší míře podle předpisů o sociálním zabezpečení od 28. 4. 1962. Od tohoto dne totiž žalobci byl přiznán invalidní důchod podle § 34 zák. č. 55/1956 Sb. ve výši 1209 Kčs, který byl vypočten 65 % z průměrného ročního výdělku 22 318 Kčs. Žalobci ovšem náleží invalidní důchod maximální, který při předběžném výpočtu bude činit asi 1580 Kčs měsíčně.

Za této situace musel být naopak zamítnut nárok na placení důchodu v částce 348 Kčs proti žalovanému podniku.

Žalobce má ovšem další nároky, které budou více méně důvodné; od nich však bude nutno odečíst plnění Státní pojišťovny. To však není důvodem k tomu, aby řízení bylo přerušeno, třebaže konečné rozhodnutí o těchto nárocích nebude se moci stát dříve, než bude likvidována škoda Státní pojišťovnou.

Leč pouhá tato skutečnost není důvodem k přerušení řízení, proti němuž hovoří i procesně ekonomické důvody. Invalidita z hlediska pracovně právního a invalidita z hlediska pojistných podmínek Státní pojišťovny (příl. k vyhl. 33/1958 Ú. 1.) je něco zcela jiného. V tomto sporu půjde zejména o bolestné, o náhradu za ztížení společenského uplatnění, o rozdíl mezi původním výdělkem a nemocenským, atd., což je něco zcela jiného, nežli odškodnění trvalé úplné nebo částečné invalidity podle zákona o pojistné smlouvě v úrazovém pojištění. Také hlediska, podle kterých znalci budou podávat v tom či onom řízení své důkazy, budou zcela rozličná a pro druhé řízení nepoužitelná. Není proto zábrany, proč by již nyní nemohlo být přikročeno k provádění znaleckých důkazů pro účely tohoto sporu, neboť mezi tím jistě Státní pojišťovna žalobci jeho nároky z pojistné smlouvy likviduje. Ostatně Státní pojišťovna, i kdyby došla k závěru, že půjde o úplnou trvalou invaliditu, neproplatí žalobci více než 20 000 Kčs, zatím co podle předběžných dokladů je jasné, že žalobcovy nároky budou tuto částku přesahovat.

Proto odškodňovací řízení Státní pojišťovny není pro tento spor předurčující a návrh na přerušení řízení byl proto zamítnut.

Soud se omezil na částečný rozsudek ohledně maximálního invalidního důchodu a po právní moci tohoto rozsudku provede nezbytné znalecké důkazy k posouzení výše dalších uplatněných nároků. O těch pak rozhodne rozsudkem konečným.